

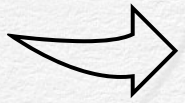
VII. godišnje savjetovanje službenika za informiranje

Savjetovanje s javnošću

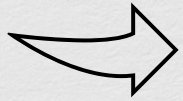
Zrinka Oreb, voditeljica Službe za praćenje i promicanje prava na pristup informacijama

Opatija, 24. rujna 2025. godine

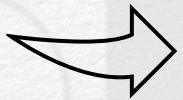
Normativni okvir

ZAKON O PRAVU NA PRISTUP INFORMACIJAMA – članak 11.
(Narodne novine br. 25/13, 85/15 i 69/22)

ZAKON O INSTRUMENTIMA POLITIKE BOLJIH PROPISA
(Narodne novine br. 155/23)

Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u
postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata
(Narodne novine, br. 140/09)

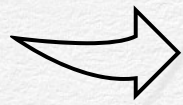

Obveza provedbe savjetovanja s javnošću

- pri donošenju zakona i općih akata koji utječu na interese građana i pravnih osoba,
- pri usvajanju strateških i planskih dokumenata
- uređivanje unutarnjeg ustrojstva tijela javne vlasti/interni akti
- isključivo tehničko usklađivanje (primjer: usklađivanje s propisom višeg ranga)
- potvrđivanje međunarodnih ugovora
- izvještaji (npr. Izvještaj o izvršenju proračuna)

Način provedbe savjetovanja

putem središnjeg državnog internetskog portala za savjetovanja s javnošću (e-Savjetovanja)

ili

putem internetske stranice tijela javne vlasti

Plan savjetovanja

Objavljuje se na mrežnim stranicama tijela javne vlasti

Mora sadržavati:

1. naziv propisa, općeg akta ili dokumenta za koji se provodi savjetovanje,
2. očekivano vrijeme njegova donošenja ili usvajanja,
3. okvirno vrijeme provedbe internetskog savjetovanja te
4. druge predviđene načine na koje se namjerava provesti savjetovanje, kao što su javne rasprave, distribucija nacрта propisa zainteresiranoj javnosti elektroničkom poštom, sudjelovanje u radnim skupinama i drugo.

Rok provedbe savjetovanja

U pravilu u trajanju od 30 dana, a rok iznimno može biti kraći, uz obveznu objavu obrazloženja skraćivanja roka

Opravdane izvanredne okolnosti su:

- potreba ispunjavanja uvjeta za korištenje EU fondova u slučaju kašnjenja odluka o dodjeli sredstava
- elementarna nepogoda ili neki drugi opravdani razlog

Sastav radne skupine

Sastav radne skupine ili **informaciju o njezinom neosnivanju** treba objaviti odmah, uz objavu nacрта akta, na početku savjetovanja

Izvješće o provedenom savjetovanju

Nakon završetka savjetovanja, a prije upućivanja u daljnju proceduru, obavezno **objaviti izvješća o savjetovanju**

(zaprimljeni prijedlozi i primjedbe + očitovanja s razlozima za neprihvatanje pojedinih prijedloga i primjedbi)

Pravne posljedice neadekvatne provedbe savjetovanja

Povjerenik za informiranje nema ovlasti stavljati izvan snage zakonski/podzakonski propis/ opći akt zbog neprovedbe/nepravilnosti u postupku savjetovanja s javnošću

USTAV RH

zakoni moraju biti suglasni s Ustavom, a ostali propisi s Ustavom i zakonom

Ustavni sud RH:

- odlučuje o suglasnosti zakona s Ustavom – ukinut će zakon ako utvrdi da je neustavan
- odlučuje o suglasnosti drugih propisa s Ustavom i zakonom – ukinut će ili poništiti drugi propis ako utvrdi da je neustavan ili nezakonit
- poništiti propis/pojedine odredbe u određenim slučajevima
- obustaviti postupak u određenim slučajevima

Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-3628/2023 od 4. lipnja 2024.

Ukinuta Statutarna odluka o izmjenama i dopunama Statuta Općine Vir klasa: 024-02/23-01/5, urbroj: 2198-12-06-23-02 od 27. ožujka 2023. («Službeni glasnik Općine Vir» broj 8/23.), koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Vir.

- *Osporene izmjene i dopune učinjene Statutarnom odlukom odnose se na izmjene i dopune Statuta, kao najvišeg općeg akta Općine Vir, **ocjena je Ustavnog suda da je pri donošenju Statutarne odluke bilo potrebno provesti savjetovanje s javnošću jer osporene izmjene i dopune Statuta (dokidanje pojedinih ovlasti načelnika u korist predstavničkog tijela i nametanje novih obveza načelniku u njegovu radu prema predstavničkom tijelu) imaju neposredan utjecaj na interese građana i pravnih osoba Općine Vir.***

Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-II-627/2022 i dr. od 7. veljače 2023. (Uredba o uslužnim područjima)

Ukinuta Uredba o uslužnim područjima jer u postupku donošenja Uredbe nije objavljeno izvješće o provedenom e-savjetovanju do dana stupanja na snagu Uredbe

- *Polazeći od toga da je svrha e-savjetovanja da se zainteresirani subjekti i javnost upoznaju sa sadržajem propisa, da daju primjedbe i budu upoznati s rezultatima rasprave po naravi stvari prije stupanja propisa na snagu, **Ustavni sud ocjenjuje nespojivim s vladavinom prava i standardima dobre uprave da se izvješća o provedenom e-savjetovanju objave nakon stupanja propisa na snagu. Objava izvješća o provedenom e-savjetovanju nakon stupanja propisa na snagu protivna je svrsi zbog koje se provodi e-savjetovanje.***

OCJENA ZAKONITOSTI OPĆEG AKTA

Visoki upravni sud RH:

1. na zahtjev fizičke/pravne osoba/skupine osoba povezanih zajedničkim interesom ako je pojedinačnom odlukom javnopravnog tijela koja se temelji na općem aktu došlo do povrede njihova prava ili pravnog interesa.
2. po službenoj dužnosti VUS-a, na temelju obavijesti građana, pučkog pravobranitelja ili na zahtjev suda

Visoki upravni sud **može ukinuti** opći akt ili pojedine odredbe

PRESUDA VUS-a RH

broj: Usoz-120/16-5 od 28. veljače 2017.

- **ukinuta je Odluka** o obavljanju dimnjačarskih radova Grada Belog Manastira **radi skraćene provedbe savjetovanja koje nije obrazloženo!**
- VUS RH u presudi navodi: „ZPPI je kao pravilo trajanja savjetovanja s javnošću odredio **30 dana**, pa je prema ocjeni Suda, odstupanje od pravila dopušteno samo u **iznimnim i opravdanim okolnostima**. Suprotno tumačenje odnosno dopuštanje širokog tumačenja iznimke od pravila, moglo bi dovesti u pitanje primjenu propisanog roka uopće. Stoga prema ocjeni ovog Suda, **kratkoća vremena u odnosu na sazivanje sjednice na kojoj je trebalo razmotriti prijedlog Odluke, kao i pripremanje materijala za sjednicu, ne može biti opravdan razlog za odstupanje od zakonom propisanog pravila.**

PRESUDA VUS-a RH

broj: Usoz-28/18-6 od 20. prosinca 2018. godine.

Nije pokrenut postupak ocjene zakonitosti Odluke o izradi izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Labina jer „rokovi u ukupnom trajanju izrade plana odnosno njegovih izmjena i dopuna kao i donošenja premašuju rok iz Zakona o pravu na pristup informacijama, počevši od objave Odluke o izradi prostornog plana do navedenog krajnjeg roka. Stoga nema razloga za javno savjetovanje u postupku donošenja odluke o izradi plana u smislu odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama, jer je u postupku izrade plana posebnim zakonom određena javna rasprava i javni uvid radi sudjelovanja javnosti i zainteresiranih građana u postupku izrade i donošenja plana odnosno njegovih izmjena i dopuna“.

PRESUDA VUS-a RH

broj: Usoz-130/2022-8 od 27. veljače 2023.

Obustavljen postupak ocjene zakonitosti II. Izmjena i dopuna proračuna Grada Jastrebarskog

- *Način sudjelovanja javnosti u izradi proračuna, a tako i njegovih izmjena i dopuna nije zakonski regulirano. Stoga je, sukladno uputi za izradu, a u svrhu osiguranja transparentnosti ovog dokumenta, sudjelovanje javnosti moguće osigurati putem objave nacрта na internetskim stranicama jedinice lokalne samouprave, putem tribina, zborova građana i slično.*
- *Prema načelu proračunske godine iz članka 8. Zakona o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.) proračunska godina traje 12 mjeseci, od 1. siječnja do 31. prosinca tekuće godine pa kako se, osporeni II. Rebalans, odnosi na 2022. godinu, proizlazi da se radi o proračunskom dokumentu koji više ne važi.*

PRESUDA VUS-a RH

broj: Usoz-80/23-6 od 22. svibnja 2023.

Odbijen prijedlog za ocjenu zakonitosti Proračuna Grada Karlovca za 2023. i projekcije za 2024. i 2025. („Glasnik Grada Karlovca“, broj 20/22 od 19. prosinca 2022.).

- *Način sudjelovanja javnosti u izradi proračuna kao i njegovih izmjena i dopuna nije zakonom propisan. Stoga je, sukladno odredbama članka 144. Zakona i Uputi za izradu proračuna, u svrhu osiguranja transparentnosti, sudjelovanje javnosti moguće osigurati putem objave nacрта na internetskim stranicama jedinice lokalne samouprave. Istovjetno stajalište izraženo je u presudi, poslovni broj: Usoz-130/22 od 27. veljače 2023.*
- *Ujedno se napominje da je odredbom članka 8. Zakona propisano da je proračunska godina razdoblje od 12 mjeseci, s tim da navedeno razdoblje može biti i kraće kad se donose izmjene i dopune proračuna. Iz navedenog proizlazi da se radi o aktu ograničenog važenja trajanja pa u takvoj situaciji nije ni svrsishodno provođenje javnog savjetovanja.*

U skladu s načelom obveznosti sudskih odluka iz članka 10. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, br. 36/24), pravomoćna presuda suda kojom se odlučuje o zakonitosti općeg akta obvezna je za sve.

Međutim, nema zapreke da JLP(R)S i nadalje provode savjetovanja o prijedlozima proračuna na neki drugi način, a što zasigurno doprinosi transparentnosti u postupku donošenja navedenih akata.

DJELOKRUG POVJERENIKA ZA INFORMIRANJE u odnosu na obvezu savjetovanja s javnošću

- postupanje po predstavkama – provodi se postupak po članku 59. ZPPI-ja
- inspekcijski nadzor (posredni ili neposredni)
- odgovaranje na upite/davanje mišljenja
- godišnje izvješće (dio se odnosi na savjetovanja)
- analitička izvješća i praćenje na dane
- edukacije

Predstavke i praćenjima utvrđene nepravilnosti u 2024. godini

- 25 predstavki od ukupno 343 predstavke
- podnositelji su uglavnom bile fizičke osobe/udruge

Razlozi/utvrđene nepravilnosti:

- neprovođenje savjetovanja
- rok savjetovanja
- neobjavljivanje/neažurno objavljivanje godišnjeg plana i izvješća o savjetovanju/neprihvatanje primjedbi/sastava radnih skupina

Hvala na pažnji!

